

VEČERNI LIST

Cene po pošti:
za celo leto . K 84—
za pol leta . K 42—
za četrt leta . K 21—
za 1 mesec . . K 7—
Za Ljubljano mesečno 7 K
za inozemstvo mesečno K 12—
Uredništvo in uprava:
Kopitarjeva ulica št. 6
Uredn. telefon št. 50

Posamezna številka 60 vin.

NEODVIŠEN DNEVNIK

Posamezna številka 60 vin.

Komunistične strokovne organizacije privesek politične stranke.

Že večkrat smo očitali socialnim demokratom in komunistom njihov grdi terorizem proti delavstvu, ki je organizirano v krščansko-socialnih strokovnih organizacijah. Vedno smo povdarjali, da so komunistične in socialdemokratske strokovne organizacije le privesek socialdemokratske oziroma komunistične organizacije.

nizacijo samo. V izjavi je izrecno rečeno, da je treba proti tej nevtralnosti najodločnejše nastopiti.

Tudi slepcu je bilo jasno, da socialistične in komunistične strokovne organizacije niso tisto, kar bi morale biti. Vendar so komunisti in socialdemokrati znali prevariti mnogo delavcev, da so vstopili v njihovo strokovno organizacijo. Danes delavci iz ust komunistov lahko čujejo, kakim namenom služi njihova strokovna organizacija.

Zato se bo vse krščansko delavstvo s podvojen vnemo lotilo dela za kršč. socialno strokovno organizacijo.

Ponesrečeni italijanski nacrti proti Jugoslaviji.

LDU Belgrad, 19. julija. »Politika« je dobila naslednje poročilo z Rima: Sedaj se doznavajo podrobnosti o zarotah, ki so jih tako dolgo pripravljali Italijani, da bi oškodovali našo mlado kraljevino. Italija je bila pripravljena poslati v Skader svojega generala Garibaldija, kateri bi se bil imel postaviti na čelo vojske, sestavljene iz pristašev bivšega črnogorskega kralja Nikite. V Albaniji so sestavili arnavtski polk, ki so mu poveljevali italijanski častniki. Gotovi krogi so prepričani o tem, da Madžarska in Bolgarska ne bi ostali prekrižanih rok na strani, kadar bi bilo vse gotovo. Italija bi nam tedaj nastavila nož na prsa, zahtevala bi direktna pogajanja in bi nam diktirala pogoje. Medtem pa je došlo v Albaniji do vstaje, ki je pokvarila Italijanov ves nacrt. Vojaštvo prvega arnavtskega pehotnega polka, ki je bilo pripravljeno, da odkoraka proti nam, je povezalo svoje častnike, postavilo si je na čelo albanske poveljnike in odkorakalo proti Valoni. V enem samem tednu so morali izprazniti Italijani vso Albanijo ter so pri tej priliki pretrpeli še večjo sramoto, kakor celo v sami Abesiniji. General Garibaldi je

moral počakati s svojo ekspedicijo. Sedaj pa poizkuša italijanski minister baron Aliotti, da bi ustaše pomiril s zlatom ter jih zopet naščuval proti Srbiji. Posebno pa zalaža z zlatom stare odpadnike Bajram Cura, Jusuf Elosa in Ahmed Beğa, da bi jih pridobil za to, da bi poizkusili nov napad na naš teritorij ter da bi napravili to, česar Italija ne more.

LDU Belgrad, 19. julija. »Balkan« je prejel naslednja izvorna poročila iz Tirane: Ves trud ministra Aliottija da izčisti situacijo v Albaniji ter da izboljša italijansko politiko v Albaniji, je ostal popolnoma brezuspešen. Člani začasne vlade v Tiranu ne verujejo in ne zaupajo Italijanom. Položaj je še vedno resen. Italijanska vojska v Albaniji je vsak trenotek izpostavljena nevarnosti, da bo napadena in uničena. Pred kratkim se je na primer italijanska posadka v kraju Tepeleni z majorjem Calcinijem vred podala Albancem. Blizu Valone so zajeli Albanci približno 800 Italijanov ter jih odgnali kot vojne ujetnike. Albanci razpolagajo s šestimi tisoči vojakov, ki so izvrstno oboroženi ter dobro preskrbljeni s strelivom.

ZAHTEVE UCITELJEV.
LDU Belgrad, 17. julija. Na zahtevo učiteljev in učiteljic, da se jim draginjske doklade zenačijo z dnevnici drugih uradnikov, je dosežen sporazum ter bo ministru prosvete izdelalo naredbo, po kateri se bodo učiteljem in učiteljicam mogle draginjske doklade zvišati.

DIPLOMATIČNO POGAJANJE MED JUGOSLAVIJO IN ITALIJO.
LDU Belgrad, 17. julija. Današnja »Politika« piše: Italijanski opravnik gosp. Galanti je danes posetil namestnika ministra za zunanje stvari g. dr. Ninčiča. Trdi se, da je bil topot g. Galanti mnogo ljubeznivejši in pomirljivejši. Po posebnih poročilih iz Rima se sodi, da so od večeraj začeli v Italiji uvidevati, da za poslednje ne ljube dogodke ne pada krivda na Jugoslovane.

LDU Belgrad, 17. julija. Vlada je po svojem poslaniku v Rimu g. Antonijeviću ponovno storila korake radi dogodkov na Reki, v Trstu in Zadru.

LDU Belgrad, 19. julija. Predsednik dalmatinske deželne vlade dr. Krstelj je obvestil vlado v Belgradu, da bo v kratkem poslal dokumente o splitskih dogodkih v Belgrad. Na podlagi teh dokumentov bo belgrajska vlada izdelala posebno spomenico, ki bo obravnavala o splitskih, reških, zadrskih in tržaških dogodkih ter obvestila o tem naše zaveznike. Istotako se objavi spomenica tudi v posebni knjigi v angleškem in francoskem jeziku.

LDU Belgrad, 19. julija. Za danes ali jutri pričakujejo tukaj prihod posebnega kurirja dalmatinske vlade, ki bi prinesel dokumente o izzivalnem napadu Italije na splitsko meščanstvo.

LDU Belgrad, 19. julija. Galanti, italijanski opravnik v Belgradu, je po nalogu svoje vlade zahteval, da nakaže naša vlada vdovam in sirotam v Splitu padlih italijanskih častnikov in mornarjev pokojnino. V

informiranih krogih se trdi, da naša vlada na to italijansko zahtevo ne bo odgovorila, dokler ne bodo končane preiskave o krvavih dogodkih na našem Primorju.

LDU Belgrad, 17. julija. »Tribuna« doznava: Proti italijanskim divjaštvom na Reki in Trstu se je naša vlada odločila, da se pritoži pri zavezniškem vrhovnem svetu. Ni nam znan ton te pritožbe, v vseh političnih krogih pa verujejo, da se bo njo pospešila rešitev jadranskega vprašanja, ki postaja vsak dan bolj delikatno.

BODOČNOST SPLITA.

LDU Praga, 17. julija. (ČTU) Božo Lavrič objavlja v »Narodnih Listih« razgovor s splitskim županom dr. Tartaglio, ki se je o splitskem vprašanju izjavil takole: Ako odločilni državni faktorji prav razumevajo velike interese Jugoslavije, morajo takoj ukreniti potrebne, da spojijo Split po železnici s severom in vzhodom države in da čimprej zgradijo splitsko pristanišče. Jugoslavija potrebuje za uvoz in izvoz veliko pristanišče. Ali more to biti Reka, je danes težko povedati. Naj bi bilo kakorkoli, tudi ako bi Reka ostala Jugoslaviji, bi ne zadostovala za veliko jugoslovansko trgovino. V Belgradu so ljudje, ki so za to, da se zgradi pristanišče pri Neumu in Kleku. To bi bila blaznost, ker ima Split vse naravne pogoje, dočim bi se morala luka pri Neumu in Kleku graditi z velikimi stroški in izgubo časa. Split pa bi bil lahko ne samo velik jugoslovanski emporij, temveč s svojo okolico tudi industrijski centrum. Da se to uresniči, je treba iniciative in strokovnjakov. Tu je za Čehoslovake veliko polje sodelovanja. Split je to začel, ko je s praško »Elektro« ustanovil skupno zadrugo.

IZVOZ KORUZE.

LDU Belgrad, 17. julija. Ministrski svet je sklenil, da se dovoli prost izvoz 40.000 vagonov koruze. Zahteva se samo zavarovanje zdrave tuje valute.

Protestni shod PROTI ODPRAVI DEMARKACIJSKE ČRTE NA KOROSKEM!

Društvo »Gospodstviški Zvon« sklicuje protestni shod za v torek zvečer ob 8. (20.) uri v veliki dvorani hotela Union.

Pridite vsi, ki vam je mar Slovenski Korotan, na shod, da slovesno manifestiramo proti zlobni, nemški nakani!

Iz seje deželne vlade.

LDU Ljubljana, 18. julija. Iz seje deželne vlade dne 14. julija t. l.: Uprava apaske kotline, ki jo zasedejo naše čete, se poveri okrajnemu glavarstvu v Ljutomeru. Vzame se na znanje, da se je dne 13. t. m. vršila enketa o izvozu lesa. Enkete so se udeležili interesenti, zastopniki deželne vlade in železnic. Vsi za lesni transport razpoložljivi vagoni se dajo na razpolago lesnemu odseku Zveze industrijcev, ki jih razdeljuje pod nadzorstvom deželne vlade po razmerju za eksport pripravljenih količin lesa posameznih članov lesnega odseka. Nevčlanjeni lesni producenti in lesni trgovci se upoštevajo pri dobavi vagonov v istem razmerju, ako se priglasijo pri lesnem odseku. Vsi, ki na ta način dobe vagono, so obvezani, da po istem ključu dajo domačemu konsumu les po cenah, po katerih se ga je lesni odsek obvezal dajati v ta namen. Lesni odsek pod predsedstvom vladnega komisarja ima pravico ugotoviti sedanje zaloge za eksport pripravljenega lesa in kontrolirati prijavljene količine v svrhu ugotovitve ključa za razdelitev vagonov.

Naredba deželne vlade z dne 16. januarja 1920, Uradni list št. 51, s katero so bile upeljane odpredne izkaznice za trgovino s klavno živino in prešiči oz. s plemenko živino, ostane v veljavi, ker ni v protislovju z ministrsko naredbo o prosti trgovini.

Upostavi se popotni pletarski pouk, ki se razširi na vso Slovenijo.

Okrajnemu zastopu v Ptujju se dovoli pobiranje 300 % doklade za potrebe okraja, zlasti za cestne potrebe.

»Oblačilnica za Slovenijo« se opusti, namesto nje pa ustanovi združeno podjetje »Oblačilnica za Slovenijo«, registrovana zadruga z omejeno zavezo, ki prevzame vse posle sedanje oblačilnice. V zadrugo se sprejemajo pridobitne in gospodarske zadruge, ki se dejanski pečajo s preskrbo gospodarskih potrebščin. Končni dobiček sedanje oblačilnice se ugotovi na podlagi bilance in se izroči deželni vladi v namene poverjenišva za socialno skrb.

Deželnim cestarjem na Kranjskem in Koroskem se zvišajo draginjske doklade. Podobno se uredi stvar za cestarje na Štajerskem. — Rešijo se razne personalne zadeve.

IZ NARODNEGA PREDSTAVNIŠTVA.

LDU Belgrad, 17. julija. 113. redni sestanek začasnega narodnega predstavništva otvori podpredsednik dr. Ribač ob 17. uri. Po izvršenih formalnostih preide skupščina na dnevni red: drugo čitanje volilnega zakona. Po daljši debati in po več poimenskih glasovanjih o posameznih paragrafih je bilo sprejetih prvih 15 paragrafov večinoma z besedilom, ki je bilo sprejeto v prvem čitanju. Sprejete so bile samo nekatere neznatne in nebitne, večinoma stilistične izpremembe in popolitve. Podpredsednik dr. Ribač zaključuje sejo ob dvajsetih in pol in odredi prihodnjo sejo za ponedeljek, 19. t. m., ob šestnajstih.

ITALIJA DOBI VSE BIVŠE AVSTRIJSKO BRODOVJE.

LDU Rim, 16. julija. (Agenzia Stefani) Med Italijo in zavezniki se je dosegel sporazum glede razdelitve odškodnine, ki jo morajo plačati Nemčija, Avstrija in Bolgarija. — Glede bivših avstrijsko-ogrskih trgovskih ladij, ki se prisojajo Italiji kot odškodnina za izgube italijanske trgovinske mornarice, se je z Angleško dosegel spo-

razum, po katerem odstopa Velika Britanija Italiji oni del ladij, ki ga ima dobiti sama od bivše avstro-ogrsko monarhije. Pripomniti je treba, da oni del ladij, ki odpada na Italijo, znatno presega italijanske izgube na trgovskih ladjah, to pa vsled tega, ker je Italija sklenila z zavezniki poseben sporazum. Načeloma se je Italija sporazumela tudi s Francijo, ki ji odstopi svoj lastni del avstro-ogrskih ladij. Pri razdelitvi pa so izključene one trgovinske ladje, čijih lastniki so italijanski ali jugoslovanski državljani, ki ostanejo lastniki svojih ladij. Ko odstopi Italiji svoje ladje še Francija, dobi potem Italija vse bivše avstro-ogrsko trgovinsko brodogovje, izvzemši ravnokar navedeno, ker druge države nimajo pravice do upoštevanja pri razdelitvi teh ladij.

ITALIJANI HOČEJO VSE JUGOSLOVANE IZGNATI Z REKE.

LDU Reka, 18. julija. Po informacijah iz krogov reškega Consiglio Nazionale so administrativne oblasti v ponedeljek soglasno z D' Annunziem in z vojaškimi oblastmi začeli preiskovati glede prvih sto Jugoslovenov, ki jih morajo izgnati. Ta svoj korak motivirajo s tem, da so njihovo bivanje na Reki do danes dobrohotno tolerirali, da pa njihovo delo za jugoslovansko propagando pomenja veliko nevarnost, 80 od te stotine je že obveščenih o tem, da je njihov izgon v teku. Za one Jugoslovane, ki so pripadniki mesta, in za druge, proti katerim niso podvzeli nobenih korakov, sedaj razmišljajo, na kak način da bi onemogočili njihovo bivanje na Reki.

LDU Reka, 18. julija. V četrtek je bila ustanovna skupščina pomorskega senata v prostorih pomorske vlade. Reški Consiglio Nazionale je organiziral ta senat v svrhu zaščite in pospeševanja reškega gospodarstva. Senat je konstituiran pod predsedništvom dr. Francesca Via. S te seje so odposlali brzojavko pomorski oblasti v Trstu, drugo pa ministrstvu industrije in mornarice v Rimu.

LDU Reka, 18. julija. V četrtek se je vršila hišna preiskava v trgovini g. Prelca v Via Trieste. Pri preiskavi so našli avstrijsko vojaško čepico z jugoslovansko kokardo; razen tega so našli dve jugoslovanski zastavi in zastavico z napisom: »Reka, Zagreb«, ki je gotovo še iz onega časa, ko so Rečani napravili izlet v Zagreb meseca julija 1914. En član obitelji gvsposda Prelca je bil odšel na fronto. Ko so D' Annunziiovi vojaki to videli, so streljali nanj in ga na mestu ubili. Da prikrijejo svoj zločin, so potisnili mrliču v roke puško in odšli, da to prijavijo, češ, da je nanje streljal s strehe. V času, ko so na Reki vladali zavezniki, so reški Italijanaši posebno mrzili to obitelj ter so njeni člani večkrat morali na policijo, da so jih zaslislali. Sedaj so končno našli prilike, da popolnoma spravijo s pota onega, o katerem so mislili, da je bil toliko na potu italijanstvu mesta Reke. Ako bodo stvar tako gonili dalje, bo Reka kmalu popolnoma italijanska, ker bo moral en del našega naroda zapustiti Reko, drugi del pa bo moral vsled teorija vlade zatajiti svojo narodnost. Pripominjamo, da je brzojavko na Wilsona, s katero se zahteva pripojitev Reke k Jugoslaviji, podpisalo 20.000 reških meščanov. Naj delajo Italijani sedaj kar hočejo, reško vprašanje še vedno ni rešeno. Pri njegovem reševanju se bodo morali ozirati na teh 20.000 podpisov, na reško organizacijo socialistov, na Gotthardijevce in na pristaše Zanelle, od katerih niti eden noče, da se Reka pripoji Italiji.

ZOPET UPOR LAŠKIH VOJAKOV.

LDU Belgrad, 17. julija. Iz Rima poročajo: Bataljon berzaljerov v Mantovi se je branil oditi v Albanijo, akoravno so jih njihovi častniki prosili in nazadnje občevali, da jih ne bodo poslali v boj, temveč samo na kantoniranje. Vsi napor častnikov so bili brezuspešni in vojaki so ostali v svojih vojašnicah.

BOLJŠEVIKI UDRLI V RUMUNJO.

LDU Belgrad, 17. julija. Iz Tekije poročajo: Potniki, ki so danes prišli iz Turu-Severina, so prinesli vest, da so boljševiske čete prekoračile rumunsko mejo in vpadle v Besarabijo. Vsled teh vesti je v

